

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Ing. K. G.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Kárná komise II. stupně**, se sídlem Jindřišská 24, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2017, č. j. MV – 169071-13/OSK-2016, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 3 Ad 24/2017,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Dne 17. 10. 2019 žalobce (dále „navrhovatel“) Nejvyššímu správnímu soudu doručil návrh na určení lhůty dle § 174a zákona o soudech a soudcích; v něm uvádí, že žalobu podal dne 10. 11. 2017, na výzvu soudu dne 7. 12. 2017 uhradil soudní poplatek a upřesnil žalobu. S ohledem na dobu, která dosud uběhla, aniž by soud rozhodl, se domnívá, že nastal stav, kdy dochází k nedůvodným průtahům, proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu k rozhodnutí dle § 174a zákona o soudech a soudcích.

[3] K návrhu se vyjádřil předseda rozhodujícího senátu JUDr. Jan Ryba; sdělil, že vysoký počet správních věcí napadajících v obvodu působnosti pražského správního soudnictví ve srovnání s ostatními kraji dlouhodobě ovlivňuje i dobu jejich přezkumu; poukázal na to, že třetí senát rozhoduje nyní věci napadlé v roce 2016. K návrhu uvedl, že soud již provedl všechny procesní úkony potřebné k vlastnímu rozhodnutí a věc je způsobilá k meritornímu rozhodnutí. Podotkl, že ke dni 10. 10. 2019 v 3. soudním oddělení bylo 456 neskončených věcí starších, než je věc navrhovatele, která svojí povahou nepatří mezi věci přednostní dle § 56 odst. 3 s. ř. s.; navrhovatel existenci závažných důvodů pro přednostní vyřízení věci (odst. 1) nikdy netvrdil a ani žádný důvod neuvedl; z obsahu spisu žádné takové důvody nevyplývaly. Závěrem konstatoval, že ve smyslu nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2012, sp. zn. I. ÚS 2424/11, by byli diskriminováni ostatní účastníci řízení ve věcech starších, než je věc navrhovatele, pokud by jeho věc byla upřednostněna; vyřízení věci lze předpokládat v roce 2020.

[4] Nejvyšší správní soud ověřil skutečnosti tvrzené navrhovatelem, jakož i ty uváděné předsedou ve věci rozhodujícího senátu, přitom zjistil, že mají oporu v soudním spise, který byl předložen, posledním úkonem ve spise je na č. l. 37 zaslání vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 9. 1. 2018 navrhovateli na vědomí dne 10. 1. 2018. Od tohoto data nejsou ve spise učiněny žádné úkony.

[5] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

[6] Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení postupu městského soudu dospěl k závěru, že soud, jak vyplývá z předloženého spisového materiálu, se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Lze připustit, že soud po dobu několika měsíců žádné úkony již nečiní; avšak stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, není sám o sobě známkou průtahů v řízení.

[7] Podle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém mu napadly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. Dle odst. 3 citovaného ustanovení soud přednostně projednává návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon; v případě navrhovatele se o takovou věc nejedná; Navrhovatel neuvedl žádné závažné důvody, které by svědčily k přednostnímu projednání jeho věci.

[8] Při zhodnocení hledisek uvedených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že soud se nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům nutným k tomu, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu.

[9] Nejvyšší správní soud s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře, dospěl k závěru, že dobu, po kterou se navrhovatel nedostal dosud k rozhodnutí, lze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod považovat ještě za přiměřenou, nevyžadující ingerenci ve smyslu § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, byť Nejvyšší správní soud připouští, že se pohybuje již na samé hranici, kterou lze ještě akceptovat. Poukazuje přitom na stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, č. 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, vztahujícího se k odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci nesprávným úředním postupem v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Nejvyšší soud zde v části VI. stanoviska zmínil, že jakékoli řízení vždy nějakou dobu trvá, a dále na vysokém stupni obecnosti uvedl, že za přiměřenou délku řízení Nejvyšší soud považuje ještě 24 měsíců (nikoli však již delší).

[10] Nejvyšší správní dodává, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřízených předcházejících věcí, ale ani vytížeností soudu či jednotlivých soudců. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době“* (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další). Odkaz městského soudu na nevyřízené věci příslušného senátu, které podle data nápadu předcházejí dni podání předmětné žaloby, proto nadále neobstojí.

[11] Nejvyšší správní soud si plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před městským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 151; viz bod 25. nálezu) zmínit, že: *„takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.“* Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[12] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2019

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu